

Z A P I S N I K

3. sjednice ŽUPANIJSKOG POVJERENSTVA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA održane dana 13. listopada 2015. godine

Sjednicu je u 11,00 sati otvorila predsjednica Povjerenstva Irene Gregorović-Filipčić.

Sjednici su bile nazočne članice Povjerenstva: Irene Gregorović-Filipčić, Gordana Saršon, Sanja Tamarut, Jadranka Tomašić, Kristina Posilović, Milena Kraljević, Gordana Kovačević i Ljiljana Mataija-Gulić.

Ostali nazočni: Erik Fabijanić (SDP), Andrej Poropat (HNS), David Bregovac i Vedran Sabljak (HL), Vinko Štimac, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade.

Predsjednica utvrđuje da postoji kvorum za pravovaljano odlučivanje na sjednici.

Predsjednica je predložila dnevni red iz poziva za sjednicu. Jednoglasno je usvojen sljedeći

DNEVNI RED

1. Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice Povjerenstva, 10. 9. 2015.
2. Tema: Žene u političkom životu Hrvatske, s posebnim osvrtom na predstojeće parlamentarne izbore (zastupljenost žena na kandidacijskim listama).
3. Razno.

Točka 1.

Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice Povjerenstva

Na zapisnik nije bilo primjedbi pa je isti jednoglasno usvojen.

Točka 2.

Tema: Žene u političkom životu Hrvatske, s posebnim osvrtom na predstojeće parlamentarne izbore (zastupljenost žena na kandidacijskim listama).

Predsjednica je uvodno navela odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova koji nameće obvezu političkim strankama da vode računa o ravnomjernoj zastupljenosti oba spola na kandidacijskim listama za izbore. U međuvremenu su donijete i izmjene izbornog zakonodavstva kojim se odredilo da na kandidacijskim listama za izbore suprotni spol (npr. žene) mora biti zastupljen s najmanje 40%, u suprotnom da bi kandidacijska lista bila nevažeća. Ustavni sud međutim poništio je ovu zakonsku odredbu obrazlažući svoju odluku potrebom daljnjeg demokratskog razvoja, jer da bi se na taj način otežalo kandidiranje, posebno kod novih aktera na političkoj sceni. Podsjetila je na činjenicu da u Hrvatskom saboru u nekoliko posljednjih saziva broj žena zastupnica varira između 20 i 25%, što je daleko ispod željene granice od najmanje 40%. 8. 10. 2015. godine je Državno izborno povjerenstvo (DIP) izdalo uputu prema kojoj se političke stranke trebaju držati obveze iz Zakona o ravnopravnosti spolova o zastupljenosti najmanje 40% osoba suprotnog spola, u protivnom da će stranke biti prekršajno sankcionirane (predviđena novčana kazna od 50 tisuća kuna). Zbog svih ovih okolnosti na današnju sjednicu Povjerenstva pozvani su predstavnici svih političkih stranaka zastupljenih u Županijskoj skupštini kako bi iznijeli stavove svojoj stranaka o navedenoj problematici. Od pozvanih odazvali su se jedino predstavnici SDP-a, HNS-a i HL-a.

Milena Kraljević smatra da će odluka Ustavnog suda ipak utjecati na sastav kandidacijskih lista, jer je Ustavni sud uputio na primjenu Zakona o ravnopravnosti spolova koji nalaže obvezu ravnomjerne zastupljenosti na listama. U stranci Hrvatski laburisti već sada je ravnomjerna zastupljenost oba spola postignuta, često u omjeru 1:1. Smatra da bi nekim strankama, posebno onim u osnivanju, obvezna kvota od 40% predstavljala problem pri sastavljanju lista, što bi negativno utjecalo na razvoj demokratskih procedura u društvu. Jedini pravi način za prevladavanje postojećih razlika vidi u uključivanju što većeg broja žena u aktivni politički život.

Gordana Kovačević smatra da nije dovoljno samo formalno zadovoljiti kvotu od 40% na kandidacijskim listama, već je i pitanje koliko će žena biti na tzv. „ulaznim mjestima“ na listama.

Vedran Sabljak podsjeća da je predsjednica HL-a Nansi Tirelli ujedno i predsjednica Saborskog odbora za ravnopravnost spolova. Povodom primjene Zakona o ravnopravnosti spolova u djelu koji se odnosi na obvezne kvote da je poslala upit Vladi RH o tome kada stupa na snagu ta obveza, na što je odgovoreno tek za lokalne izbore 2017. godine. Inače, u stranci HL već je sada internim aktima propisano da žene trebaju biti zastupljene na kandidacijskim listama sa najmanje 40%, bez obzira na vrijeme stupanja na snagu te zakonske obveze. Na ovo se nadovezuje David Bregovac koji daje primjere o jednakoj zastupljenosti muškaraca i žena - predstavnika stranke HL u Gradskom vijeću Grada Rijeke i Županijskoj skupštini PGŽ.

Gordana Saršon daje osvrt na stanje u županijskoj organizaciji SDP-a po ovoj temi. Od 29 osoba koje su kandidirane središnjici stranke od strane županijske organizacije za predstojeće izbore samo je 11 žena. S druge strane problem vidi u činjenici da se žene teško odlučuju na preuzimanje političkih funkcija i aktivno sudjelovanje u politici. Smatra da se položaj žena neće popraviti samo većom zastupljenošću žena u političkom životu već je riječ o potrebi ravnopravnog sudjelovanja žena u svim sferama društvenog života. Brine ju činjenica da se primjena odredbi Zakona u dijelu obveznih kvota godinama odgađa (Zakon je iz 2008.). Smatra da će i mogućnost preferencijalnog glasovanja više ići u korist muških kandidata jer su više medijski eksponirani i prepoznati u javnosti od ženskih kolegica.

Erik Fabijanić smatra da nije dovoljno samo propisom obvezati na primjenu tzv. „ženske kvote“ jer se forma prilično lako može zadovoljiti, bez pravog učinka takve mjere (npr. žene mogu biti raspoređene i na posljednja mjesta na listama). Izražava zadovoljstvo zastupljenošću žena u Županijskoj skupštini i drugim županijskim tijelima.

Gordana Saršon drži da treba pozvati građane da u što većoj mjeri izađu na izbore i daju glas onim kandidatima za koje vjeruju da će ih doista i zastupati, a smatra da su to upravo žene.

Predsjednica primjećuje da se na sjednice s ovim temama odazivaju u pravilu one stranke koje ionako prihvaćaju kvote i ravnomjernu zastupljenost žena. Izražava žaljenje činjenicom da se ostale pozvane stranke nisu odazvale sjednici jer bi bilo zanimljivo čuti i njihovo mišljenje na ovu temu.

Vedran Sabljak smatra da se nisu odazvale one stranke koje imaju tradicionalno veću podršku u ruralnim sredinama u kojima još uvijek nije postignuta potrebna razina participiranja žena u društvenom životu zajednice.

Jadranka Tomašić pojašnjava stajalište DIP-a u vezi obveze primjene kvote od 40% iz Zakona o ravnopravnosti spolova. Prema DIP-u, ta kvota se treba poštivati već na predstojećim izborima za Hrvatski sabor.

Nakon rasprave Povjerenstvo je jednoglasno donijelo sljedeći

Z a k l j u č a k

1. Povjerenstvo poziva sve političke stranke da prilikom sastavljanja kandidacijskih lista za predstojeće parlamentarne izbore poštuje zakonsku obvezu o zastupljenosti suprotnog spola od najmanje 40%.
2. Povjerenstvo poziva građane da u što većem broju izađu na izbore i daju glas ženskim kandidatima na biračkim listićima, posebno kada je riječ o mogućnosti preferencijskog glasovanja, sve s ciljem postizanja što veće zastupljenosti žena u Hrvatskom saboru.

Sjednica je zaključena u 11,55 sati.

Zapisnik sastavio

Vinko Štimac

Predsjednica

Irene Gregorović-Filipčić

